

Čebelarški turizem – certificiranje in zakonodaja, predstavitev dobre prakse

Nataša Klemencič Štrukelj¹ in Barbara Dimc²

¹svetovalka JSSČ za ekonomiko, ²tajnica ČZS
natas.klemencic.strukelj@czs.si

Vse več slovenskih čebelarjev se v zadnjih letih zaveda širine čebelarške dejavnosti, ki je veliko več kot le pridelava medu. Slovenci smo narod čebelarjev, čebelarstvo je način življenja. Naša inovativnost ne pozna meja. Smo prvi v svetu, ki smo začeli s čebelarškim turizmom. Obiskovalcem ponujamo doživljajski, butični, trajnostni turistični proizvod z visoko dodano vrednostjo.

Pod okriljem ČZS od leta 2016 deluje sekcija za čebelarški turizem, od leta 2013 pa poteka certificiranje čebelarških turizmov. V ta program se lahko vključijo vsi zainteresirani čebelarji, ki se ukvarjajo s čebelarško turistično ponudbo, in tudi tisti, ki to načrtujejo. Certifikat odličnosti dobijo ponudniki, ki dosegajo kriterije odličnosti. Na podlagi pisne izjave strokovna komisija, ki jo oblikuje ČZS, izvede presoyo čebelarškega turizma in na podlagi te ocene določi število čebelic (1–3), ki jih turizem prejme. Ena, dve ali tri čebelice označujejo zadovoljevanje osnovnih pogojev, urejenosti objektov ponudnika in okolice, ekološko ali biodinamično čebelarjenje, sposobnost privlačne predstavitve dejavnosti in proizvodov, inovativnost embalaže, sposobnost ustvariti apidoživetje, elemente presenečenja ipd. ČZS nato vsako leto načeloma ob dnevu turizma podeli certifikate novim certificiranim ponudnikom čebelarške turistične ponudbe. Do sedaj imamo v Sloveniji že 45 certificiranih ponudnikov apiturizma.

Ponudniki čebelarškega turizma morajo zagotavljati legalno opravljanje čebelarške turistične ponudbe. Potrebna je registracija dopolnilne dejavnosti na kmetiji – čebelarstvo ali kakšna druga pravna oblika (s. p., d. o. o.). Za registracijo dopolnilne dejavnosti lahko zaprosijo tisti, ki imajo v register kmetijskih gospodarstev vpisanih najmanj deset čebeljih družin v skladu s predpisi, ki jih ureja register čebeljakov. Za opravljanje apiturizma mora čebelar zagotavljati lasten čebeljak oz. stojišče s čebeljami panji. Čebelarji,

ki v okviru dopolnilnih dejavnosti izvajajo tudi nego telesa (medena masaža) in sproščanje s panjskim zrakom, lahko le-to opravljajo v skladu s predpisi, ki urejajo minimalne sanitarno-zdravstvene pogoje za opravljanje dejavnosti higijenske nege in drugih podobnih dejavnosti. Medene masaže in masaže z eteričnimi olji lahko opravljate le v skladu s predpisi, ki urejajo minimalne sanitarno-zdravstvene pogoje za opravljanje dejavnosti higijenske nege in drugih podobnih dejavnosti. Če se pri sproščanju s panjskim zrakom uporablja maska, se za vsako osebo uporabi nova.

Na upravni enoti registrirate dopolnilno dejavnost z oddajo vloge za opravljanje dopolnilne dejavnosti in opredelite dopolnilne dejavnosti, ki jih boste izvajali. Ob registraciji dopolnilne dejavnosti se tudi odločite za ugotavljanje davčne osnove:

- na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov (normirani odhodki),
- na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov (vodenje knjig).

Ponudniki čebelarškega turizma, ki imajo registrirano dopolnilno dejavnost, so za opravljeno storitev dolžni izdati račun. Čebelarji, ki niso zavezanec za DDV, tega ne obračunavajo, ob izstavitvi računa pa nanj napišejo izjavo: »DDV na podlagi 2. odst. 94. člena ZDDV1 ni obračunan.« Če se odločite za vodenje knjig ali za obdavčitev po normiranih odhodkih in ste zavezanec za DDV, pa sta izdaja računov (s pomočjo prodaje iz vezane knjige računov oz. s pomočjo računalniškega programa, ki zagotavlja revizijsko sled ali potrjevanje računov s pomočjo davčnih blagajn pri Finančni

upravi RS po novem Zakonu o davčnem potrjevanju računov) in vodenje evidence izdanih računov obvezna. ČZS si prizadeva za razvoj in uveljavitev čebelarške turistične ponudbe. Prizadevamo si za vključevanje čebelarške turistične ponudbe v lokalno okolje in povezovanje z lokalnimi turističnimi deležniki in vključitev v redno ponudbo slovenskega turizma. V okvirčku predstavljamo primer dobre prakse, kako so začeli s čebelarstvom in razvili čebelarški turizem v Čebelarstvu, lectarstvu in apiturizmu Šolar.

Medena masaža v čebelnjaku

Foto: Arhiv družine Šolar